

Synoda v naší farnosti

Papež František vyhlásil v loňském roce celosvětovou synodu pro období tří let (2021 až 2023). Výrazem „synoda“ se označuje církevní shromáždění svolané na různých úrovních. „Synoda“ představuje společné putování Božího lidu. Je to proces, do kterého se zapojuje celá katolická církev. Lidé účastníci se synody skrze naslouchání a vedení Duchem svatým vyjadřují své názory a podněty k rozvoji církevního společenství.

Průběh synody v naší farnosti

Synodální proces v naší farnosti začal oficiálním setkáním 21. listopadu 2021, kdy se v kostele sešli před večerní mší všichni zájemci, kteří se chtěli do synodálního procesu zapojit. Organizační stránky se ujala Maria Klanert, která moderovala podvečer, při kterém představilo deset moderátorů hlavní nosná témata pro skupinové diskuse.

Následně se zájemci nahlásili do skupinek, které jim byly blízké. Některé skupinky se kvůli nízkým počtům účastníků sloučily dohromady.

Další osud skupinek byl v režii moderátorů, kteří se s účastníky domluvili na vhodném čase a místě setkávání (fara nebo sál pod kinem, případně rodinná setkávání). V každé skupince bylo přibližně 5 až 6 účast-

níků, většinou se jednalo o stálou účast. Celkově se do synody zapojilo odhadem 50 osob. Některé skupinky se sešly 3×, jiné 7× a některé ve svém setkávání pokračují.

Setkávání skupinek pokračovala v měsíci prosinec a leden, do 11. února odevzdali moderátoři všech skupinek zápisy relevantní pro tišnovskou farnost.

Výstupy synody pro naši farnost

Dne 14. února 2022 se poprvé sešla na tišnovské faře skupinka moderátorů, organizátorů a kněží, aby začala projednávat výstupy vzniklé z diskuzních skupinek. Zápisy v rozsahu do 4 stran z každé skupiny si moderátoři vzájemně prošli a přiblížili průběh diskuzních setkání. Ve skupinkách se dařilo vytvořit přá-

pokračování na straně 4...

Milí farníci, velikonoční úvodník vzniká na začátku války na Ukrajině. Děkuji Vám za to, že jste okamžitě vynalézavě nasadili své síly, schopnosti a čas pro dobro našich bratří a sester a přeji Vám vytrvalost v každém dobrém díle. V tomto čísle Cesty světla se dozvíte podrobnosti o synodním procesu v naší farnosti. Díky papeži Františkovi jsme dostali příležitost k ani ne tak proměně církevních struktur, nýbrž k proměně svého srdce a našeho společenství.

Jeden kněz mi vyprávěl, jak se po svém obrácení ještě jako student zúčastnil velikonoční vigílie, která pro křty, biřmování a obnovy manželství trvala velmi dlouho. Kázání se však vešlo do jedné věty. Tato věta byla citátem některého z poustevníků, jehož jméno si už nepamatuji. Dotyčný poustevník po čase stráveném v samotě s Bohem vyšel z lesa a lidem, které potkal, řekl: „Pán skutečně vstal.“ Pointa je v tom, že v tu chvíli to nebyla fráze, on to v samotě s Bohem zakusil vnitřně. Přeji nám všem, ať ve svém životě opravdu zakusíme, že Ježíš vstal z mrtvých. Potom nám, i kdybychom o všechno přišli, zůstane naděje, kterou nám nikdo nevezme.

Váš farář otec Josef

Foto: Veronika Mičulková

Postní almužna přemění odřikání na konkrétní pomoc

Sbírka Postní almužna je již po mnoho let spjatá s předvelikonočním obdobím. Začíná na Popeleční středu a trvá do konce půstu. Během této doby je možné si v kostelích vyzvednout malé papírové pokladničky tzv. postničky a do nich pak odkládat prostředky ušetřené tím, že si odřekneme některý z požitků – třeba svou oblíbenou kávu, sladkosti či zábavu.

Na začátku Velikonoc se postničky vrátí zpět do kostelů a výtěžek sbírky je věnován ve spolupráci s místní Charitou na záměr, který si dárci sami zvolí.

Každý z dárců si sám vybere, který ze záměrů se rozhodne podpořit

Na spodní části postničky může každý z dárců zatrhnout, který ze záměrů si přeje podpořit. V letošním roce můžeme volit ze tří záměrů:

- činnost Charity (podpora Domácího hospice Porta Vitae, dofinancování nákladů na úhradu školních obědů pro děti z rodin v nouzi)
- pomoc pro Ukrajinu – Oblastní charita Znojmo již více než 20 let pomáhá na Ukrajině; prostředky z Postní almužny využívá především na úhradu operačních výloh pro nemocné děti a na pomoc sociálně slabým a přesídleným rodinám. Prostřednictvím Charity Znojmo můžeme tak tentokrát pomáhat i my.
- vlastní záměr – rozhodnout se můžete (jako jednotlivec nebo třeba jako farnost) i pro svůj vlastní záměr, který napsaný na papírku vhodíte přímo do postničky

Foto: Oblastní charita Tišnov

Postní almužna je sbírkou, která pojouje farnost s místní Charitou ve snaze pomoci. Půst a odřeknutí si požitků a zábav má přinést do našich životů určité zklidnění v předvelikonoční čas a povzbudit nás k dobrým skutkům. Pomocí tohoto principu nás Postní almužna vede k osobnímu odřikání, které pak místní Charita dokáže přeměnit na hmatatelnou pomoc konkrétním lidem.

*** Marta Rémanová

Rok plný výročí

V tomto roce slaví Charita hned několik výročí. Charita Česká republika slaví 100 let od svého vzniku, Diecézní charita Brno 30 let své činnosti a **Oblastní charita Tišnov 15 let působení na Tišnovsku a Kuřimsku**. V roce 1992 znovuoobnovená Charita realizovala humanitární akci „SOS Osijek“, na pomoc válkou sužované Jugoslávii. Od srpna 1992 pak vznikaly pod její záštitou další oblastní charity v Jihlavě, Třebíči, Brně, Blansku, Břeclavi a v Hodoníně. Od ledna 1993 byla zřízena Oblastní charita Žďár nad Sázavou a v polovině února Oblastní charita Znojmo, následně pak v roce 2007 Oblastní charita Rajhrad a Tišnov.

Tato výročí se chystáme oslavit **17. června 2022** akcí pro naše příznivce, dárcy, dobrovolníky, zaměstnance a širokou veřejnost. Srdečně vás již s předstihem **zveme do areálu Porta Coeli v Předklášteří**. Na konečné podobě programu pracujeme a včas jej společně s pozvánkou zveřejníme. Před touto oslavou nás můžete potkat ještě na Charitativním bowlingu, který proběhne 17. března

v Xbowling centru v Tišnově, nebo 8. května na tradičním sokolském pochodu.

*** Marta Rémanová

Charitativní bowlingový turnaj

Foto: tisnov.charita.cz

Přehled plánovaných akcí

- **10. 4. 2022** v 14:30 v Chudčicích: venkovní po-
božnost křížové cesty
- **21. 4. 2022** v 17:00 na tišnovské faře: promítání
filmu Mezi nebem a zemí – Páter Pio
- **24. 4. 2022** v Předklášteří: velikonoční
koncert – Pavel Šporcl
(vizte Tišnovské noviny)
- **7. 5. 2022** v 15 hodin v brněnské katedrále
sv. Petra a Pavla: zakončení
diecézní fáze synody a představení
její syntézy
- **8. 5. 2022** 1. svaté přijímání – místo a čas bude
upřesněno (sledujte Perspektivu)
- **8. 5. 2022** v 11:00 v Osikách: pouť u Stanislávka,
host P. Pavel Kafka
- **8. 5. 2022** v 18:00 v Předklášteří: koncert Nej-
krásnější Ave Maria – Olga Procházková
a František Šmíd
- **3. 6. 2022** v 19:30 v Tišnově: koncert v rámci
festivalu Concentus Moraviae –
Arcadia Quartet
- **12. 6. 2022** v 8:00 v Předklášteří: Slavnost Nejsvětější
Trojice – pouť ve hřbitovním kostele
- **17. 6. 2022** 15. výročí Oblastní charity Tišnov
- **18. 6. 2022** v Tišnově: děkanátní setkání mládeže
- **24.–26. 6. 2022** v Tišnově: triduum Modliteb matek
a Modliteb otců

Co pro mě znamená synoda

Můj osobní pohled na synodální proces

Byla jsem požádána redaktorkou Veronikou o příspěvek do Cesty světla, abych se podělila o své zkušenosti se synodou.

Jak a proč jsem se já, evangelička, zapojila do této aktivity v katolické církvi? Co mě vedlo k tomu, že jsem se rozhodla vstoupit do synodálního procesu?

Na úplném začátku této mé aktivity byla prachobyčejná zvědavost. Či spíše zvědavost?

Probudila ji ve mně informace o připravované synodě při poslechu rádia Proglas, kde papež František hovořil o soužití Božího lidu a vyjít na společnou cestu vzájemného promlouvání i naslouchání. Chtěla jsem vědět více, a proto jsem uvítala možnost pozvání do tišnovského kostela, kde jsem se zúčastnila úplně prvního zahajovacího setkání a přihlásila jsem se do skupinky, věnující se oblasti ekumeny, která mě zajímá.

Naši skupinku tvořili čtyři sestry z místní farnosti, bratr z Církve Adventistů sedmého dne a já, členka ČCE.

Sešli jsme se celkem šestkrát na tišnovské faře, naše setkávání jsme zahajovali společnou modlitbou a prosbou o požehnání.

Na první schůzce začátkem listopadu jsme se zabývali formami ekumenické spolupráce. Jak ekumenu chápeme? Jaké jsou možnosti ke společnému setkávání a vzájemnému poznávání? Jako velký přínos jsme vyhodnotili eku-

menické bohoslužby, které se konají jednou za rok. Dle našeho názoru by se mohly realizovat vícekrát do roka. Také jsme se zamýšleli nad možnostmi pořádat častěji společné přednášky či svědectví.

Při dalším setkání jsme hledali odpovědi na otázky: Jaké jsou překážky, předsudky, které brání uzdravení vztahů a intenzivnější spolupráci? Zamýšleli jsme se nad tím, co způsobuje toto rozdělení a nepochopení, vzájemně jsme si sdělovali naše osobní zkušenosti a vlastní představy o důležitosti společenství.

Začátkem nového roku jsme se sešli nad tématy modlitby. Modlíme se pravidelně za ostatní křesťany, kteří žijí v naší farnosti? Snažíme se aktivně tvořit vztahy s jinými křesťanskými církvemi, které žijí na území naší farnosti? Co my můžeme udělat pro naši farnost a ekumenu v ní?

Jsou to otázky, které každého z nás vedou k přemýšlení o vlastním postavení v církvi, jak jsme schopni a ochotni otevírat se druhým a vést rozhovor uvnitř církve i mimo ní. Jak si umíme naslouchat a respektovat se navzájem. Jak jsme ochotni vyjít ze svého komfortu. Co pro nás znamená jednota a co pro ni můžeme udělat.

Moje zvědavost přetrvává. Synodální proces je v plném rozběhu a já si stále více uvědomuji, co je smyslem celé této aktivity. Na lokální úrovni probudit v lidech chuť scházet se, společně přemýšlet o věcech víry a vzájemně je sdílet.

Naše skupinka se rozhodla pokračovat v našem setkávání. Jsem vděčná za to, že jsem se potkala s novými lidmi a mohla s nimi promýšlet odpovědi na dané otázky, vážím si vzájemné důvěry a nesmírné otevřenosti, kterou považuji za veliký dar. Děkuji za něj našemu Bohu Otci a vyprošuji, aby celému tomuto počínu nadále žehnal.

*** Lenka Floriánová

Foto: Veronika Mičulková

...pokračování ze strany 1

telskou atmosféru, která byla podkladem pro společné sdílení. Některé skupinky byly zaměřené více na naši farnost, jiné diskutovaly globálněji.

Přestože se každá ze skupinek věnovala primárně svému tématu, bylo prakticky nemožné nedotknout se i ostatních témat, která se vzájemně překrývala. V závěru tak skupinky důkladně prodiskutovaly různá témata z různých úhlů pohledu.

Ačkoli byly skupinky na sobě vzájemně nezávislé, panovala až obdivuhodná shoda v jejich výstupech. Účastníci podobně vnímali potřeby a silné stránky farnosti, což se projevilo v jejím hodnocení a také navrhovaných aktivitách.

Na prvním místě je zapotřebí zmínit, že si účastníci synody dobře uvědomují, jaké poklady se ukrývají v tišnovských kněžích – otci Josefovi a otci Jiřím. Cení si jejich otevřenosti vůči novým nápadům, naslouchání, tolerance, schopnosti diskutovat i říct „ne“ diplomatickým způsobem. Kladně hodnotí také farní aktivity, které přispívají k živému církevnímu společenství.

V čem se skupinky shodovaly, byl důraz na **vytvoření farní pastorační rady**. Ve farnosti již existuje ekonomická rada, jejíž práci by si farníci přáli zviditelnit, např. prostřednictvím veřejně přístupných ročních zpráv nebo při veřejném diskutování jejich kroků i záměrů.

Oproti ekonomické radě, která řeší investice, nakládání s majetkem a jiné ekonomické záležitosti, by měla vzniknout také farní pastorační rada jako poradní nástroj pro pana děkana. Tato rada by měla formulovat doporučení pro pastorační práci. Naplnila by také potřebu synodality, tedy společného kráčení v naší farnosti, kdy se směřování farního společenství spoluutváří a není za něj zodpovědný pouze hlavní představitel církve, ale také samotní farníci.

Ruku v ruce s farní radou souvisí také vnímané **nízké zapojení farníků a povzbuzení jejich spolupodpovědnosti** při podílení se na vytváření farního společenství. Ve farnosti máme plno aktivit, ale všimli jste si, že se do jejich organizace zapojují stále jedni a titíž lidé dokola? Pře-

dejdeme jejich vyčerpání a pomozme jim. Stačí se zeptat, jak se můžete zapojit. Jste-li organizátorem, je pak dobrou cestou požádat o pomoc konkrétní osobu.

Zvláštní péči si pak zasluhují **senioři** v naší farnosti. Chybí nám aktivita, kde by se mohli cíleně zapojit, například seniorský klub. Hlas seniora tak může být přehlušen požadavky ostatních.

Pozornost také zasluhují **osoby nově přicházející do farnosti**, která působí poněkud uzavřeně. Je třeba si všimnout nových tváří v našich lavicích a aktivně jim nabízet zapojení do farního života. Je možné také uspořádat setkání pro nově příchozí nebo jim vymezit samostatnou sekci na webu.

Dalším často zmiňovaným bodem jsou právě **farní stránky**. Žádají si o přepracování tak, aby byla struktura webu přehledná, informovala o farních aktivitách a společenstvích a aby zde byl zveřejněn kalendář s přehledem farních akcí. Inspiraci můžeme hledat například na webech farností ve Zlíně, Lužici, Lomnici a v Židenicích.

Samostatným bodem je také zaměření v podobě **farní charity**, kdy bychom si měli více všimnout potřeb lidí v našem městě a snažit se o sousedskou výpomoc.

Za zmínku stojí také **lepší informovanost o farních aktivitách** prostřednictvím Tišnovských novin.

Farníci též touží po **duchovním růstu** v podobě vzdělávacích aktivit nebo duchovních obnov.

V rámci dalších podnětů zaznívaly konkrétní návrhy na zvýšené misijní úsilí pro hledající/nevěřící a nabídnutí aktivit těm, kteří nepracují. Zaznělo i plno dalších návrhů, které tento článek nepojme – každopádně skýtají velký potenciál pro další směřování naší farnosti.

Prvním návrhem převedeným do praxe se pak stala **zvýšená ekume-**

nická snaha, kdy se začala scházet původní synodální skupinka k ekumeně nad Písmem svatým se společnou modlitbou a chválami. Tato skupinka se schází na faře a je otevřena i ostatním zájemcům.

Další schůzka organizátorů synody proběhla 24. 2. 2022. Hlavním cílem schůzky bylo ujasnit si, jak pastorační radu vnímáme a co od ní očekáváme.

Každá ze skupinek zpracovala také výstupní dotazník zasláný z biskupství.

A co dál?

Zatím budou pokračovat setkání moderátorů a hlavních organizátorů synody s našimi kněžími. Bude důležité srovnat si jednotlivé kroky tak, aby byly proveditelné postupně a aby se vybraly nejdůležitější návrhy, které naši farnost posunou žádoucím směrem. Jisté je, že se při jejich hodnocení bude brát ohled na hlavní úkoly církve: liturgii, službu druhým, hlásání evangelia a společenství.

Za organizační tým synody bychom vás, farníky z Tišnova a Předklášteří, chtěli **poprosit o modlitbu** za správné rozlišování k rozpoznání důležitých priorit. Podnětů se sešlo hodně a rozhodnutí, kterými začít a rozvíjet je, se poji s velkou zodpovědností. Zdroj: <https://www.synoda.cz>

*** Veronika Mičulková

Modlitební schránka

pro pomoc lidem v tíživých životních situacích, nemoci, rodinných problémech, dále modlitbu za zemřelé apod. Pro nastavení této modlitební služby bude umístěna v zadní části kostela uzamčená modlitební schránka. Do této schránky bude moci každý zájemce o pomoc prostřednictvím modlitby vložit svůj úmysl. Prosbu za modlitbu může být vložena anonymně nebo i jmenovitě. Bude to zcela dle rozhodnutí žádajícího o modlitbu. Modlitební službu budou zabezpečovat společenství Modliteb matek. Každý týden budou tyto prosby ze schránky vybrány a předány do určeného modlitebního společenství, kde se za tyto dobré úmysly budou intenzivně modlit.

*** Marie Sendlarová

Tříkráloví koledníci po roční pauze přinášeli radost a požehnání opět naživo

Po roční pauze, způsobené koronavirovou pandemií, se letos opět městy a obcemi tišnovského děkanství nesla tříkrálová koleda. Koledníci mohli tentokrát už naživo přinášet radost a požehnání a šířit myšlenku pomoci druhým. Dostalo se jim opravdu krásného přivítání.

Velké díky tak patří vám všem, kdo jste přispěli do tříkrálových pokladniček štědrými dary. V tomto ohledu byla letošní Tříkrálová sbírka rekordní. Výtěžek překonal hranici dvou milionů korun a dosáhl celkové výše **2 077 541 Kč**.

Za krásnými čísly Tříkrálové sbírky však není jen štedrost dárců, ale také ochota a dobré srdce stovek dobrovolníků, kteří věnovali v chladných lednových dnech nezištně svůj čas pomoci druhým.

Sbírka pomáhá v našem regionu, ale třeba také ve válečných oblastech Ukrajiny

Pro charitní služby jsou prostředky z Tříkrálové sbírky nepostradatelnou součástí financování služeb. Sběrka každoročně podpoří např. službu **Domácího hospice Porta Vitae**, jehož provoz je (díky 24hodinové dostupnosti, komplexnosti a individuál-

nímu přístupu ke každému jednomu pacientovi) finančně náročný. Umožňuje věnovat lidem čas, individuální péči, přinést porozumění a podporu nemocnému a pečující rodině, a májí-li zájem, vnese i duchovní rozměr.

Foto: Oblastní charita Tišnov

Finanční prostředky sbírky nám otvírají i možnosti individuální pomoci lidem v akutní nouzi – můžeme tak přispět například **na školní obědy pro děti ze sociálně slabých rodin**, přispět **mamince samoživitelce na nezbytné vybavení domácnosti nebo na nákup potřeb pro děti**. Zároveň nám umožňují s těmito lidmi pracovat v rámci našeho **charitního poradenství**, pomoci jim zorientovat se v jejich složité životní situaci a dělat kroky k jejímu zlepšení.

Příklady pomoci Tříkrálové sbírky by mohlo být vyjmenováno nekonečně mnoho. Nemusí se vždy jednat o významné a nové projekty, často prostředky pomáhají dofinancovat provoz služby tak, aby mohla prostě jen fungovat ve svém stávajícím rozsahu.

Tříkrálová sbírka je dílem společné pomoci

Svou podporou Tříkrálové sbírky se stáváte společně s námi součástí pomoci konkrétním lidem. Vaše podpora a důvěra je pro nás velkým závazkem a budeme se jí v souladu s charitními hodnotami snažit naplňovat.

*** Marta Rémanová

Dění v církvi

Aktuality z Brněnské diecéze

- Biskup Vojtěch Cikrle obdržel prestižní titul čestného občana města Brna.
- Emeritní generální vikář brněnské diecéze Jiří Mikulášek oslavil 80 let.
- Brněnské biskupství si letos připomene 245. výročí svého založení.
- V únoru jsme si připomněli 50. výročí úmrtí biskupa Karla Skoupého.
- Diecézní charita Brno letos slaví 30 let od svého založení.

Aktuality z ČR

- V Praze se uskutečnilo 130. plennární zasedání České biskupské konference.
- Dle předběžných výsledků sčítání je v ČR 985 162 osob hlásících se ke katolické církvi.
- Zpravodajství o dění v církvi se přesouvá z webu cirkev.cz na web zpravy.cirkev.cz.
- Apoštolský nuncius v ČR Charles D. Balvo byl jmenován apoštolským nunciem v Austrálii.

Aktuality ze světa

- Dominikánský řeholník Joseph Trãn Ngoc Than byl zavražděn ve zповědnicí ve Vietnamu.

- Začíná proces beatifikace prvního pákistánského mučedníka Akáš Bašíra.
- Dle vatikánské ročenky vzrostl ve světě počet katolíků, kněží však ubylo.
- Výzkum odhalil palác Heroda Antipy, místo smrti Jana Křtitele.
- Papež vyhláší rok 2025 Jubilejním rokem s mottem „Poutníci naděje“.
- Poprvé od začátku epidemie navštěvují věřící Lurdy.
- Papež František zasvětit lidstvo, zvláště pak Rusko a Ukrajinu, Neposkvrněnému Srdci Panny Marie.

*** Veronika Mičulková

Ohlédnutí za Vánoční charitativní besídkou

Na konci roku 2021 se uskutečnil již 5. ročník Vánoční charitativní besídky. Kvůli protiepidemickým opatřením se ani tento ročník nemohl konat fyzicky v kostele, ale samotná besídka proběhla znovu pouze online, stejně jako v roce 2020. Kromě online besídky, která běžela v premiéře na YouTube v úterý 21. 12. od 18:00, se i tentokrát konala aukce předmětů. Pro zájemce bylo připraveno hned 170 aukčních předmětů, jejichž dražba probíhala ve dnech 16. – 22. 12.

Celkový výtěžek Vánoční charitativní besídky no. 5 činil 144 434 Kč, což je téměř 13× více než tomu bylo při

prvním ročníku. Znamená to, že si tato charitativní událost za pět let své existence vybudovala velkou důvěru mezi lidmi a stala se velmi zdatným podporovatelem dětí s mentálním či tělesným postižením, které jsou z Tišnova a okolí.

Jelikož jsme dopředu predikovali, že vybraná částka by měla přesáhnout 100 000 Kč, rozhodli jsme se již s předstihem podpořit ne jedno, ale rovnou dvě dítky. Těmi dětmi byly Nikolka Anna Marvanová z Dolních Louček a Mareček Štecha ze Štěpánovic. Každému z nich jsme věnovali částku 72 217 Kč, za kterou si budou moci pořídit speciální kolo (tříkolku), zaplatit

velké množství hipoterapií, léčebný pobyt v lázních, speciální tábor, ale také nespočet předmětů na ergoterapii, kterou potřebuje především Nikolka.

Děkujeme všem za velkou podporu, které si nesmírně vážíme. Oběma dětem přejeme, aby jim obdržené peníze nejen pomohly ve zlepšování jejich zdravotního stavu, ale také vykouzily úsměv na tváři, stejně jako jejich rodičům. Jsme rádi, že se pátý ročník Vánoční charitativní besídky mohl uskutečnit, a budeme se na Vás, doufáme, znovu těšit před Vánocemi při Vánoční charitativní besídce s pořadovým číslem 6.

*** Pavel Fíć

Foto: Pavel Fíć

Foto: Pavel Fíć

Zpráva o hospodaření za rok 2021

Příjmy	Tišnov	Předklášteří
kostelní sbírky	990 422,00	521 756,00
z toho sbírky na opravu baziliky	256 194,00	144 149,00
dary	486 240,00	701 315,00
dotace město Tišnov	0,00	400 000,00
dotace IROP	0,00	23 033 603,15
vstupné	0,00	56 423,00
pronájem	12 068,00	0,00
reklama, intence, pronájem	6 500,00	31 000,00
prodej knihy	4 500,00	0,00
úhrada spotřeby energií	0,00	149 886,00
provozní dotace	640 000,00	0,00
náhrada škody, smluvní pokuta	5 020,00	292 395,00
úroky z běžného účtu	8,62	12,50
CELKEM	2 144 758,62	25 186 390,65

Finanční prostředky k 31. 12. 2021	Tišnov	Předklášteří
pokladna	7 374,00	3 683,00
běžný účet	1 602 156,08	1 496 429,88
běžný účet u UniCredit Bank	0	184 113,21
úvěr u UniCredit Bank	0	1 944 670,43

Výdaje	Tišnov	Předklášteří
údržba,	21 050,00	0,00
čisticí prostředky	1 450,00	0,00
služby (telefon, ostraha majetku, aj.)	30 351,56	46 285,95
drobný majetek (topný koberec, přímotopy, zesilovač)	0,00	95 587,00
literatura	44 898,00	8 205,00
bohoslužebný materiál	23 657,00	
daň ze nemovitých věcí	5 334,00	159,00
pojištění	9 892,00	18 209,00
vodné, stočné	23 580,00	6 240,00
elektrina	124 118,00	215 174,29
plyn – fara	38 922,00	0,00
opravy	974 523,00	114 565,74
z toho: kanalizační přípojka	14 943,50	0,00
oprava střechy kostela sv. Václava	538 562,00	0,00
kaple Lomnička	400 952,00	0,00
mzdové náklady (dohody) – výuka náboženství	14 640,00	4 080,00
dar farnosti Předklášteří na opravu baziliky	189 075,00	0,00
sbírky odeslané biskupství	315 993,00	169 278,00
z toho – příspěvek do fondu PULS	63 015,00	67 296,00
poskytnuté dary (osvětová činnost)	22 250,00	0,00
náklady úvěru (poplatky + úroky)	0,00	93 784,79
poplatky za vedení účtu	2 718,00	3 005,00
Výdaje celkem	1 842 451,56	12 116 585,45

Poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře

Poutní kostel ve Žďáře nad Sázavou je mimořádně fotogenickým a zároveň magickým místem. Tento areál představuje vrcholné dílo barokní gotiky od slavného architekta Jana Blažeje Santiniho-Aichela. Kostel je zasvěcen Janu Nepomuckému, mučedníkovi ze 14. století, který byl v 18. století prohlášen za svatého.

Historie stavby:

S myšlenkou postavit poutní kostel nedaleko žďárského cisterciánského kláštera přišel zdejší opat Václav Vejmluva. Ke stavbě kostela dal podnět poté, co byla v hrobě tohoto světce ve Svatovítské katedrále v Praze dne 15. dubna 1719 nalezena neporušená tkáň – údajně jazyk – Jana Nepomuckého. Účelem stavby bylo oslavit Jana Nepomuckého jako světce a mocného patrona naší země.

Projektem byl pověřen slavný architekt Jan Blažej Santini-Aichel, kterému opat Vejmluva prezentoval nejen svoji představu o podobě budoucího svatostánku, ale také o církevních symbolech, které by měla tato stavba obsahovat. Santini pojal projekt zcela individuálně, bez ohledu na dobové zvyklosti.

Zvolené návrší bylo původně porostlé hustým lesem a říkalo se mu „Černý les“, nebo „Strmá hora“. Kvůli stavbě byl les vykácen a Václav Vejmluva návrší přejmenoval na „Zelenou horu“, což odkazovalo na mateřský klášter žďárského řeholního domu a na místo, kde se Jan Nepomucký narodil, (cisterciáni přišli do Žďáru v polovině 13. století z kláštera Zelená hora u Nepomuku nedaleko Plzně).

Samotná stavba byla na tehdejší dobu realizována nezvykle rychle. Přípravné

práce byly zahájeny 13. 8. 1719, základní kámen byl položen 16. 5. 1720 a hrubá stavba chrámu byla patrně dokončena již následujícího roku. Po slavnostním vysvěcení dne 27. září 1722 se kostel stal první svatyní zasvěcenou Janu Nepomuckému.

Areál na Zelené hoře se stal jedním z nejnavštěvovanějších poutních míst u nás. Doba jeho rozkvětu byla přerušena požárem v červenci 1784. Po požáru tehdejší opat kláštera Otto Steinbach zcela nepochopitelně požádal císaře Josefa II o zrušení kláštera. Panovník této žádosti vyhověl a v říjnu 1784 klášter i kostel zrušil. Ze sbírky obyvatel se ještě podařilo stavbu zastřešit a tím ji zachránit pro budoucí generace, nicméně cenný kostelní inventář byl odvezen a kostel byl uzavřen. Mniši ze zrušeného kláštera i místní obyvatelé se snažili kostel opravit, což bylo povoleno až v roce 1792 a to pod podmínkou, že bude kostel sloužit jako pohřební a že do areálu bude přenesen hřbitov.

Období první i druhé světové války znamenala naprostou absenci jakýchkoli oprav areálu. V roce 1953 se vlastníkem stal stát a současně převzal povinnost zajistit údržbu tohoto místa. Obnova areálu probíhala až v 70. a 80. letech 20. století. Poslední rozsáhlá

a komplexní rekonstrukce celého areálu byla dokončena loni v říjnu a kostel na Zelené hoře byl 23. 10. 2021 znovu požehnan. Příští rok čeká Zelenou horu výročí 300 let od prvního slavnostního vysvěcení kostela.

V roce 1994 byl poutní kostel na Zelené hoře zařazen na prestižní seznam světového přírodního a kulturního dědictví UNESCO. Od srpna 2014 je opět v majetku a správě římskokatolické církve. Ta zde zajišťuje pravidelné poutní bohoslužby i komentované prohlídky pro širokou veřejnost, po turistické sezoně se zde konají různé duchovní kulturní programy, koncerty a vzdělávací akce pro školy.

Popis stavby:

Chrám představuje nadčasové dílo s bohatou náboženskou symbolikou. Santini dostal za úkol postavit stavbu, která by představovala hvězdu mezi hvězdami. Byl výborným matematikem, numerologem i kabalistou, což toto dílo dosvědčuje na každém kroku. Kostel je postaven na půdorysu ve tvaru pěticípé hvězdy a magická symbolika čísla pět se objevuje opakovaně i v dalších prvcích stavby. Číslo pět odkazuje na legendu, ve které se praví, že v místě, kde Jan Nepomucký zemřel, se objevila koruna z pěti hvězd. Tvar kostela určují průniky kružnic ve tvaru pěticípé hvězdy, areál je přístupný pěti vchody, v chrámu se nachází pět kaplí s pěti oltáři. Pět písmen má i latinské slovo TACUI – mlčel jsem. (Podle legendy světec zaplatil svým životem za to, že neprozradil zpovědní tajemství královny Žofie).

Pomocí čirých a barevných oken rozehrává Santini v interiéru kostela hru světla, které bylo v době baroka interpretováno jako symbol Boží přítomnosti. Různý tvar oken pak vyjadřuje další symboliku, např. okna ve

Foto: Veronika Mičulková

...pokračování na straně 8

...pokračování ze strany 7

tvaru biskupské mitry odkazují na opata Vejmluvu, trojúhelníková okna představují Nejsvětější Trojici.

V kostele je uložena vzácná relikvie, tzv. lingula sv. Jana Nepomuckého, která se stala atributem tohto světce. Prvek jazyka se objevuje i v architektuře kostela: okna v lucernových kaplích nad vstupními vestibuly mají tvar jazy-

ka, ve vrcholu kopule je osazen velký červený jazyk obklopený kruhem plamenů, z něhož prosvítají paprsky.

Zelená hora je úžasné, magické místo, které rozhodně stojí za návštěvu. Svatojánská pouť se zde koná 16.května. Od června 2015 jsou zde slaveny sobotní mše svaté s nedělní platností, vždy v 16:30. hod.

*** Dagmar Krejčová

Foto: Veronika Mičulková

Svědectví

Příhoda o strachu i odvaze a víře v ochranu Boží

Měla jsem slovní nedorozumění s vnučkem a neovládla jsem se.

Špatné svědomí mne přinutilo zajít do kostela ke svatostánku ke svátosti smíření. Jako pokání po sv. zpovědi mi kněz uložil, abych si přečetla Žalm 23 a zamyslela se nad ním. Našla jsem ho v Bibli. Jeho obsah se mi tak zalíbil, že jsem se ho naučila nazpaměť. Netušila jsem, jak mě v nedávném budoucím čase zejména jedna jeho věta posilní, dodá odvalu i klid.

Návštěva

Návštěvy mohou být různé. Předem ohlášené i neohlášené, radostné i nudné a někdy i smutné a nebezpečné. O jedné mé návštěvě povyprávím.

Bydlím v rodinném domku se zahrádkou na klidné ulici. Domek je podsklepený a okénka ze sklípku vedou do zahrady. Snad právě ta okénka lákala k neohlášeným návštěvám. Byl čtvrtek. Předěšlého dne ve středu jsem šla pozdě spát – upoutal mne film v televizi. Proto jsem se následující den podívala jen na zprávy a ve 20:30 jsem ulehla do postele a okamžitě usnula.

Probudil mne neobvyklý šramot. Bylo šero a asi 21 hodin. V polospánku vidím, že se naproti mně, asi ve vzdálenosti 2 metrů u kancelářského stolu rýsuje postava muže, který vytahuje a prohlíží zásuvky.

„Co tam hledáte?“ ozvala jsem se.

Muže jsem svojí otázkou vytrhla ze soustředěné práce. Zcela jsem se probudila a pochopila, že muž je zloděj. Dostala jsem strach, ale jako blesk mi projela hlavou věta ze Žalmu 23. „I když půjdu roklí šeré smrti, ne-

budu se báti ničeho zlého, vždyť se mnou jsi Ty, Hospodine!“

Uklidnila jsem se. Strach zmizel. Muž zanechal prohlížení zásuvek a přišel ke dveřím, k prádelníku.

Uvědomila jsem si, že ve svých 85 letech a flanelové košili muže ani „neoslňm“ ani „neokouzlm“. Přesto jsem vstala z postele a šla k prádelníku také. Naše konverzace pokračovala otázkou zloděje: „Jak dlouho zde již bydlíte?“ Zamyslela jsem se, abych pravdivě odpověděla.

„Asi již 50 let. A kde Vy bydlíte?“

„Já dost daleko,“ odpověděl a začal vysypávat moji malou šperkovičku.

„Pane, prosím, ten zlatý náramek je památka. Dostala jsem ho ke sv. biřmování od maminky a ten prsten mi dal manžel po narození našeho syna. Vraťte mi prosím tyto 2 věci. Ostatní si ponechejte.“

„Nebojte se, vše Vám vrátím!“ a postoupil do jídelny, kde do křesla vysypal hrst bezcenných odznaků. Šla jsem za ním a opět jsem rozžala světlo. Lustr osvětlil celou místnost a hle – další muž – také velmi pracovitý. Vysypával ze zásuvek příborníku ubrusy, ubrousky, dečky a vše házel na zem.

Na židli v rohu místnosti uviděl moji kabelku. Odborně z ní vytáhl papírových 700 korun a i 10 kovových padesátikorun si vzal na památku.

Můj první hovorný návštěvník se ke mně obrátil s otázkou „Jak se odtud dostaneme?“ Doprovodila jsem je předsíní ke dveřím. Zde si rychle otevřeli dveře, vyběhli, zamkli dveře zvenku a i s klíčem odešli.

V jídelně na stůl jsem si dávala mobil. I ten byl ukraden. Z pevné telefonické linky jsem volala syna a policii.

Ani nevím, jak se ke mně dostali, poněvadž zloději mne zamkli a klíče si odnesli.

Jeden ze zlodějů, ten co se se mnou bavil, si dokonce zapomněl odnést svoji bundu.

Své dvě, pro mě velmi cenné památky, již nemám. Jaký byl jejich osud? Byly roztaveny nebo prodány? Byla v nich ukryta lidská práce, láska i umění.

Kéž by těm, kteří tyto 2 šperky budou nosit, přinesly radost i Boží požehnání.

*** Jana

Modlitba za mír na Ukrajině

Dobrý a milosrdný Bože, Ty jsi náš nebeský Otec, dokonale nás znáš a miluješ. Proto se s důvěrou odevzdávám do Tvých rukou. Prosíme Tě za mírové řešení složité situace na Ukrajině.

Prosíme Tě za světové státníky, aby stáli na straně dobra a našli sílu k vzájemné dohodě a usmíření. Prosíme Tě také za všechny oběti válek, sirotky, vdovy a uprchlíky. Obejmi je svou něžnou náručí.

Dej, ať kolem sebe šíříme pokoj, nejsme jeden druhému lhostejní a dokážeme si navzájem odpouštět. Otče náš,...

Zdravas, Maria,...

Svatá Barboro, pomocnice v nouzi, oroduj za nás.

Svatý Floriáne, ochránce v nebezpečí války, oroduj za nás.

Svatý Ondřej, patron Ukrajiny, oroduj za nás.

Svatí Cyrile a Metoději, patroni Evropy, orodujte za nás.

Sv. Václave, patron míru, oroduj za nás.

Maria, Matko Boží a Královno míru, oroduj za nás.

Ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého. Amen.

O. kardinál Tomáš Špidlík

Životní pout' kardinála Tomáše Špidlíka symbolizovalo srdce, které ve východní spiritualitě představuje sídlo modlitby, setkání mezi člověkem a Bohem. Proto i památník kardinála Špidlíka v rodných Boskovicích z roku 2019 vychází z jeho kardinálského erbu „Ex toto corde“ - v překladu „Z celého srdce“. Zde je srdce překryto ocelovým křížem, na jehož ramenech se protínají dvě slova, světlo a život, jména Boží. Ideálem tohoto významného jezuitského kněze se tak stalo západní myšlení a východní srdce. Pravá mystika se podle Špidlíka nachází tam, kde se zdravý rozum spojí s čistým srdcem.

Právem se proto jeho dílo stává naprosto zásadní pro reflexi 2. poloviny 20. století, v čemž se ukazuje snaha, aby pozapomenuté pravdy živé víry odpovídaly na základní otázky současného světa. Proto je i nutné žít v přátelském dialogu s druhými, rovněž i s křesťany jiných vyznání.

Kardinál Špidlík se narodil dne 17. prosince 1919 v nedalekých Boskovicích v poměrně chudých poměrech, výchova maminky se úzce prolнула do jeho duchovního života, její smíření se s nelehkou životní cestou inspirovala kardinála Špidlíka ke studiu poutnické spirituality. Proto i jeho vzpomínková kniha nese název „**Duše poutníka**“.

Po studiu na **boskovickém gymnáziu v roce 1938** pokračuje ve studiu českého jazyka a latiny na brněnské Masarykově univerzitě, bohužel je po uzavření vysokých škol nacisty studium nucen ukončit a jít pracovat do boskovické továrny na kávové mlýnky.

Po krátkém výletu na Velehrad se svým spolužákem se v srdci mladého Špidlíka otevírá touha ke kněžství, **proto dne 23. 9. 1940 vstupuje do noviciátu v Benešově u Prahy k jezuitům**, bohužel i ten je v roce 1942 obsazen nacisty a přesunut na Velehrad. Zde ve stejném roce skládá první řeholní sliby. Studia jsou často přerušována nacisty, přes všechny tyto překážky však Špidlík po válce dokončuje licenciát z filozofie a na Velehradě začíná vyučovat češtinu a ruštinu. V roce 1946 odjíždí do holandského Maastrichtu ke studiu teologie, zde je **22. srpna 1949 vysvěcen na kněze**.

Rok poté ve Florencii dokončuje jezuitská formační studia, a protože se nemůže vrátit do rodné vlasti,

zůstává v Itálii ve známé české koleji Nepomucenum po celých 38 let. Jako spirituál pomáhá při duchovní formaci seminaristů a rozpoznávání pravého Božího volání.

Vedle tohoto povolání začíná v roce **1951 pracovat ve Vatikánském rozhlasu**, přičemž jeho promluvy ustojí celou komunistickou dobu a trvají až do jeho posledních dnů života.

Zároveň začíná svá studia východní spirituality na Papežském orientálním institutu v Římě, kde v roce 1954 obhájí svoji doktorskou práci „**Úvod do ruské spirituality**“, vedle toho vyučuje na Papežské gregoriánské univerzitě a v karmelitánském ústavu Terezianum. Za celý svůj život píše více než 140 knih a 600 článků, při své rozhlasové činnosti ve Vatikánském rozhlasu rozvíjí v roce 1995 rovněž i české **Centrum Aletti v Olomouci** a vzniká **nakladatelství Refugium**.

Od roku 1991 sám pracuje v **římském Centru Aletti**, které vzniká za účelem studovat **křesťanské východní tradice** v kontextu problémů současného světa. Co se však kardinálu Špidlíkovi daří dokázat, je skutečnost, že svět musí být postavený na slovanském srdci, které má své poslání – je třeba svět opět spojit.

Pro své vlohy v umění je kardinál Špidlík pověřen výzdobou papežské kaple „**Redemptoris Mater**“ ve **Vatikáně**, přičemž spolu s P. Markem Rupnikem odpovídá za teologickou a uměleckou koncepci obnovy.

Současně od roku 1995 dává kardinál Tomáš Špidlík duchovní cvičení papeži Janu Pavlu II. a vatikánské kurii, dne 21. 10. 2003 je Janem Pavlem II. jmenován 21. kardinálem českých a moravských diecézí a stává se zároveň i papežovým zpovědníkem. Kardi-

Foto: <https://www.cirkev.cz>

nál Špidlík je uznávanou osobností celého církevního světa, tuto pravdu potvrzuje i skutečnost, že je vybrán, aby **18. 4. 2005 v Sixtinské kapli** pronesl poslední promluvu ke konkláve před volbou papeže, v níž je nakonec zvolen Benedikt XVI.

Za své zásluhy získává kardinál Tomáš Špidlík mnoho čestných doktorátů a uznání, v roce 1997 čestný doktorát na Pravoslavné teologické fakultě v Rumunsku a na Univerzitě Palackého v Olomouci. Následně 2 roky poté doktorát na Karlově Univerzitě v Praze. V roce 1994 je jmenován čestným členem Petrohradské Akademie byzantsko – slovanských studií a v roce **2002** mu Česká biskupská konference uděluje **Řád sv. Cyrila a Metoděje za celoživotní dílo**.

Nesmíme zapomenout na návštěvu českého prezidenta Václava Havla v Římě, který dne **28. 10. 1998** vyznamenává kardinála Tomáše Špidlíka za vynikající zásluhy o demokracii a lidská práva **Řádem T. G. Masaryka**.

Kardinál Tomáš Špidlík **umírá v římském centru Aletti dne 16. 4. 2010** v kruhu svých blízkých přátel a spolupracovníků. Je pohřben na Velehradě, přičemž jeho tělo je vytesáno do sarkofágu a uloženo za hlavní oltář baziliky. Proto i na místě, kde Tomáš Špidlík pocítil touhu a povolání ke kněžství, můžeme také dnes uctít jeho památku a zavzpomínat na člověka, který z celého srdce sloužil Bohu.

*** Jana Křížová

Mýtus „Hitlerova papeže“: Má cesta k pravdě o Piu XII.

V minulém čísle jste našli medailonek brněnského biskupa Karla Skoupého, kterého do funkce jmenoval papež Pius XII. Právě teď na jaře se hodí o tomto velkém papeži pohovořit více, neboť se narodil 2. března 1876 a náměstkem Kristovým na zemi byl zvolen přesně o 63 let později, tedy 2. března 1939. Určitě však nechci psát životopis Pia XII., jelikož to už nejednou učinili jiní, k tomu daleko povolanější. Chci nabídnout především svoje osobní svědectví a vyznání o tom, jak se postupně zcela změnil můj názor na tuto výjimečnou osobnost 20. století.

Foto: Wikimedia

Osobní přiznání a omluva

Dost možná jste už někde zahlédli či zaslechli tvrzení, že Pius XII. byl „Hitlerův papež“, protože prý mlčel k holocaustu a jiným zločinům, nepřímou napomáhal úsilí Třetí říše a snad i tiše sympatizoval s nacismem. Taková prohlášení se už mnoho let opakují, protože jsou zajisté mediálně vděčná, ale jejich opora ve skutečnosti je minimální, takřka žádná. Celý konstrukt o „Hitlerovu papeži“ je totiž typickou ukázkou dnes tak často užívaného pojmu „dezinformace“, protože byl vytvořen uměle za ryze politickým, resp. ideologickým a mocenským účelem. Upřímně přiznávám, že jsem mu také dlouho věřil a že jsem na adresu Pia XII. pronesl spoustu zcela nespravedlivých obvinění, za což se jeho památce musím velmi pokorně omluvit. A s Vámi čtenáři se tady chci stručně podělit o to, jak jsem prošel cestu od lživého mýtu k poznání pravdy.

Jedna velice čtivá kniha

V roce 2008 vyšel český překlad proslulé knihy *Hitlerův papež: Tajný příběh Pia XII.*, jejíž autor John Cornwell nijak neskrývá svůj vysoce kritický, takřka nepřátelský pohled. Knihu jsem tehdy přečetl jedním dechem, protože je napsaná skutečně velmi čtivě a přesvědčivě. Shodou okolností jsem se v té době seznámil také s několika povídkami z alternativní historie, jež napsal jeden můj známý a v nichž Pius XII. vystupuje jako „padouch“. Nedělalo mi tedy velké problémy přijmout názor, že se jednalo o osobnost (přínejmenším) hodně problematickou a nesympatickou. Jeho popisování jako „Hitlerova papeže“ na mě sice působilo spíše jako senzační novinářská zkratka, ovšem o podstatě Cornwellových tvrzení jsem nepochyboval. Pius XII. dobře věděl o holocaustu, ale mlčel a neudělal téměř nic, aby Židům pomohl. Snad k tomu měl spíše mocenské a politické motivy, ale možná byl dokonce antisemita a s nacisty skrytě sympatizoval. Jasný příběh, ze kterého Pius XII. vychází jako hodný hlubokého opovržení, což se přenáší i na celou katolickou církev. Netušil jsem, že přesně to bylo záměrem mužů, kteří tento příběh kdysi vymysleli.

Vyskytují se pochybnosti

Roky ubíhaly a s osobností Pia XII. jsem se v mnoha různých kontextech opakovaně setkával. Pracuji jako vojenský a bezpečnostní analytik a publicista, velkou část mojí práce proto představuje psaní článků do různých odborných a populárně-naučných časopisů. Často jde o články z historie, takže se zabývám také tématy druhé světové války, holocaustu a zpravo-

dajských služeb. Různé rešerše mě tedy mnohokrát přivedly i k údajnému „Hitlerovu papeži“, ovšem informace, na které jsem při své práci narážel, se mnohdy dramaticky lišily od tvrzení a závěrů Cornwellovy knihy. Papež Pius XII. podle nich zastával vůči nacismu maximálně kritický postoj a skrytě provedl mnoho kroků, aby Židům i dalším obětem nacistických zločinů pomohl. A nepomáhal jen on sám, ale i celá katolická církev, jež se zasloužila o záchranu statisíců pronásledovaných. Kriticky důležité však bylo utajení těchto kroků. Papež sice zvažoval i veřejné odsouzení Třetí říše a holocaustu, nakonec však dospěl k velice bolestnému rozhodnutí, že na veřejnosti musí mlčet, jelikož by mohl poškodit nejen Židy, ale i německé katolíky. Existovaly navíc indicie, že v takovém případě by Adolf Hitler nijak neváhal ani s vo-

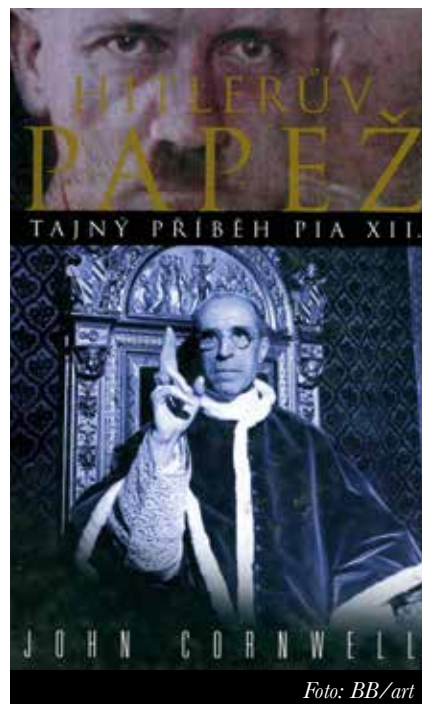

Foto: BB/art

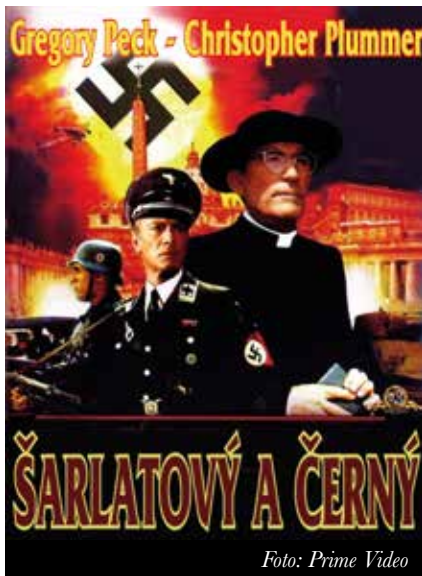

Foto: Prime Video

jenkým obsazením Vatikánu či únosem papeže.

Příběh otce O'Flahertyho

Skutečný zlom se však dostavil až v roce 2021. Na tomto místě chci poděkovat Radce Svobodové, která mi doporučila knihu *Dějiny, jak je možná neznáte: 10 mýtů o křesťanství ve světle historických faktů*. Jedna z kapitol této sice docela útlé, ale informacemi skutečně hodně „nabité“ publikace se věnuje právě osobě Pia XII. a dezinformacím o ní. Kromě toho mě Radka upozornila i na vynikající film *Šarlatový a černý*, který se odehrává ve Vatikánu za druhé světové války a popisuje fascinující, avšak zcela pravdivý příběh monsignora Hughua O'Flahertyho. Tento kněz sehrál vysoce důležitou úlohu v pomoci Židům, uprchlým válečným zajatcům a antifašistům, u čehož mimořádně riskoval, jelikož jeho protivníkem v této smrtící „hře“ byl velitel SS v okupovaném Římě. Na barvy oblečení obou mužů, tedy na šarlatovou sutanu a černou uniformu, odkazuje i název filmu, v němž postavu otce O'Flahertyho ztvárnil Gregory Peck (v češtině výtečně dabuje Jiří Bartoška). O krocích tohoto nekonvenčního kněze samozřejmě věděl i Pius XII., který se ve filmu také krátce objevuje a hovoří o onom složitém a bolestném dilematu, jemuž musí čelit.

KGB proti katolické církvi

Přečetl jsem si pochopitelně také knížku *Dějiny, jak je možná neznáte*

a právě její kapitola o Piu XII. měla pro mě velký význam. V podstatě se totiž jedná o stručný výtah z další, podstatně obsáhlejší publikace *Dezinformace: Tajná strategie Ruska, jak zničit Západ*. Její název je ale trochu zavádějící, protože spíše než současným Ruskem se zabývá Sovětským svazem. Napsali ji Ion Mihai Pacepa a Ronald J. Rychlak, z nichž druhý je velkým expertem na historii katolické církve, zatímco ten první býval ředitelem rumunské zpravodajské služby. Kdysi utekl na Západ a jeho tvrzení mají skutečně obrovskou váhu, protože dezinformačních kampaní, o kterých píše, se často sám aktivně účastnil, a proto jde rovněž o jakési jeho vyznání. Pacepa a Rychlak ukazují, že celá idea „Hitlerova papeže“ vznikla v KGB za časů Nikity Chruščova, který hodně usiloval o poškozování katolické církve, protože ta patřila mezi hlavní „ideologické nepřátele“ SSSR. Bylo tedy třeba očernit vysoce významného a obecně respektovaného papeže, jenž zastával vůči komunismu mimořádně kritický postoj, ovšem 9. října 1958 zemřel, takže se těmto nařčením nemohl bránit.

Foto: Albatros Media

Realita v pozadí kampaně

Pevný postoj Pia XII. se projevil mj. tím, že exkomunikoval všechny členy či voliče komunistických stran, což komunistům zřejmě prohrálo volby v Itálii a zařadilo Pia XII. mezi prioritní cíle následné série dezinformací. Pacepa a Rychlak detailně analyzu-

jí mýtus „Hitlerova papeže“, který pomohla vytvořit mj. divadelní hra *Náměstek*, na jejímž vzniku a úspěchu se podílela i KGB, jež podporovala a ovlivňovala levicové a liberální intelektuály, umělce a novináře na Západě. Na stůl se dostává též Cornwellova kniha *Hitlerův papež*, která vesměs čerpá z falešných či podvržených dokumentů, jež také vznikaly v dílnách sovětské tajné služby. Výsledkem je takřka zvráceně fascinující obraz. Pius XII. byl ve skutečnosti přesvědčený antinacista, jehož rozsáhlé (a za války vesměs utajené) aktivity přispěly k záchraně statisíců židovských a dalších obětí nacistické zvěle, ovšem zákulisní tahty KGB jej v očích nemalé části světové veřejnosti proměnily v bezohledného cynika, téměř sympatizanta nacismu a tichého účastníka holocaustu. Účinná propaganda jen málokdy vysloveně lže, většinou spíše „jen“ posouvá významy či vyznění, ovšem případ Pia XII. je dábelky efektivní ukázkou toho, že takové postupy mohou pravdu i totálně „obrátit“.

Mýtus s dlouhým životem

Tak jsem i já pochopil, že jsem se stal (podobně jako mnozí jiní) obětí velice důmyslné dezinformace, jež má patrně mnohem delší a pevnější život, než její tvůrci očekávali. Koncept „Hitlerova papeže“ vznikl počátkem 60. let, ale i po šedesáti letech se udržuje a „recykluje“, protože se k němu dosud uchylují někteří z těch, kteří chtějí z různých důvodů očernovat křesťanství nebo katolickou církev. Při tom nespravedlivě útočí na muže, který musel čelit strašlivým výzvám, avšak v těžkých časech vykonal mnoho dobra a měl obrovský podíl na záchraně statisíců lidských životů. Tím spíše je tedy správné mýtus o „Hitlerovu papeži“ vytrvale rozbít a vysvětlovat všem, kdo chtějí poslouchat, že jde jen o mimořádně trvanlivý produkt diskreditační kampaně sovětských zpravodajských služeb. Samozřejmě mohu také všem doporučit zmíněnou publikaci *Dezinformace: Tajná strategie Ruska, jak zničit Západ*, kterou je možno si vypůjčit u otce Josefa.

*** Lukáš Visingr

Putování za svatou Zdislavou z Lemberka

Svá dětská školní léta v 60. letech minulého století jsem prožívala na severní Moravě a tam se v době uvolňování před r. 1968 seznámila v křesťanském oddíle s dívkou, kterou jsme oslovovali „Zdiška“. Jméno, tehdy ojedinělé, jsem slyšela poprvé a já se své kamarádky ptala, jak je křtěná a jestli má svou patronku. Bylo mi řečeno, že paní Zdislava byla středověkou šlechticnou, která léčila a vykonala spoustu dobrých skutků. Na začátku 20. stol. proto byla blahořečena. Dítě se v době tuhé totality nemohlo více dozvědět. Naše křesťanské skupiny byly rozprášeny, skautské hnutí bylo v 70. letech znovu zakázáno

Více světla a informací mi k tomuto jménu přinesla až kniha **Aleny Vrbové**, která vyšla poprvé paradoxně už v době normalizace r. 1977 pod názvem **V erbů Ivice – Kronika o paní Zdislavě**. Představu o této světici mi čtivým románovým zpracováním lidsky přiblížila i autorka historických knih o české minulosti **Hana Whitton** v titulu **Zdislava z Lemberka**. Toto dílo vyšlo teprve nedávno, v r. 2021. To už jsem však 40 let žila v našem krásném kraji, odkud sv. Zdislava pocházela, a já jsem se na každém kroku při toulkách v blízkém okolí Tišnova potkávala teď ve svobodné zemi s legendami, historkami a i s uměleckými díly, kte-

ré se k této světici vztahovaly a připomínaly ji.

Šlechtické dítě svatá Zdislava se narodila na hradě v Křižanově po r. 1220 ve významné knížecí rodině. Její otec Přibyslav byl rytířem, diplomatem, členem královské družiny ve službách českého krále Václava I. Zastával funkci purkrabího na brněnském hradě, byl i kastelánem na hradě Veverí. Trvale však spravoval své panství z Křižanova. Se sličnou Sibylou, matkou Zdislavy, se potkal na královském dvoře. Krásná dvorní dáma přišla s mladičkou urozenou Kunhutou Švábskou ze Sicílie, aby jí byla oporou u českého královského dvora v době před sňatkem i později, když se Kunhuta stala královnou.

Maličká Zdislava byla vychovávána ke zbožnosti, traduje se, že dostala dobré vzdělání, byla hloubavá, milovala přírodu a často odcházela do samoty a lesů kolem Křižanova. Chtěla se dokonce stát poustevnicí. Byla jí však souzena jiná životní dráha. Kolem svého patnáctého roku byla provdána za dalšího významného muže ve službách českého krále Václava I., diplomata, bojovníka, rytíře Havla z Lemberka a po svatbě na Křižanově s ním odešla do hlubokých lesů v severních Čechách na hrad Lemberk. Asi v patnáctiletém šťastném manželství se postupně narodily čtyři děti (Havel, Markéta, Jaroslav, Zdislav). Všechny děti měly v českém království v dospělosti významné postavení.

V čase, kdy manžel Havel opouštěl rodinu a plnil povinnosti na královském hradě nebo na bojištích v Čechách, se mladá manželka pečlivě starala o své poddané, pečovala o nejnuznější, léčila je pomocí bylin a „zázračnou“ vodou z pramene pod hradem, který dodnes tryská v plné síle ze skály. Voda má vynikající chemické složení a spousta poutníků se v ní omývá i dnes. V Dalimilově kronice z přelomu 13. a 14. století se o zázračných léčitelských schopnostech

paní Zdislavy hovoří těmito slovy: „*Pět mrtvých vzkriesila/ mnoho slepých prosvietila/chromých a malomocných/mnoho uzdravila/nad jinými pracovními/velké pomoci činila...*“ Ač byla mladá maminka napomínána, aby se tolik nevyšlovala ve službě nejhudším poddaným a nenasadzovala všude, kde je potřeba, pomáhala osobně i s lidmi z hradu na stavbě špitálu, kostela sv. Vavřince a kláštera dominikánů v Jablonném v Podještědí. Prostředky na veškerou výstavbu věnovala spolu se svým mužem Havlem, který toto dílo podporoval. Sama sv. Zdislava se stala laickou spolupracovnicí řádu benediktnů. Žila velmi skromně i při plnění povinností, které určoval její stav. Na hradě ukazují v nejstarší části původní Zdislavinu světničku, z které odcházela ke studánce a do podhradí za svými nemocnými. Poddaní ji nazývali *matkou chudých*.

Znala určitě dílo královské dcery sv. Anežky České v Praze na Františku, není vyloučeno, že se s ní na královském dvoře i setkala. Vyčerpaná a nemocná paní Zdislava umírá na hradě Lemberku asi ve svých třiceti letech v r. 1252. Slavně byla pohřbena za účasti šlechty a všech poddaných, kterým se tak nezištně a obětavě věnovala, v kryptě kostela sv. Vavřince. Dodnes její ostatky leží na stejném místě, současná barokní bazilika musela být stavěna tak, aby se nepohnulo náhrobkem světice. Jablonečtí skláři vyzdobili místo posledního odpočinku sv. paní Zdislavy skleněnými květinami, které nikdy neuvadají. Při historickém vědeckém zkoumání Zdislavina hrobu v 21. století však byla vyzvednuta lebka světice, která je dnes umístěna ve skleněné schráně na bočním oltáři krásné barokní baziliky v Jablonném v Podještědí. Ta vyrostla na začátku 18. století nad původním románským kostelem na popud Františka Antonína Berky z Dubé, posledního potomka slavného šlechtického rodu, podle návrhu známého vídeňského architekta Jana Lukáše Hildebrandta. Bazilika minor je zasvěcena sv. Vavřinci a sv. Zdislavě

Na základě četných svědeckých o uzdravení na přímluvu paní Zdislavy, nasbíraných během několika stale-

Foto: Marie Chalupová Veličková

tí, byla tato urozená paní, manželka, maminka a léčitelka 28. srpna 1907 blahorečena papežem sv. Piem X. a 21. května 1995 svatořečena Janem Pavlem II. Tímtež papežem byla v roce 2000 (24. října) vyhlášena hlavní patronkou Litoměřické diecéze. Od jara 2002 je ustavením libereckého zastupitelstva patronkou celého Libereckého kraje.

Mniši dominikánského řádu Vás rádi celou bazilikou i jejími podzemními prostory provedou. Už jednou jsme se po domluvě s bratřími dominikány z Jablonného pokusili zajistit z naší farnosti pout v roce domnělého narození sv. Zdislavy, bohužel celé plány překazila coronavirová pandemie. Pokud by se situace zlepšila, mohli bychom se letos, kdy uplyne 770 let od úmrtí této světičky, do kraje Havla a sv. Zdislavy z Lemberka podívat. Zatím můžeme poznávat umělecká díla, která zdobí kraj kolem Křižanova a připomínají tuto světičku.

Foto: Marie Chalupová Veličková

V lesích pod Rojetínem jsem potkala sousoší sv. Zdislavy se čtyřmi dětmi od bítešského sochaře Lubomíra Laciny. Lesní zákoutí je doplněno přírodním oltářem s dřevěnými lavičkami kolem a člověk je zde touto scénérií přímo vybízen k rozjímání.

V Křižanově na náměstí byla postavena Otmarem Olivou ke kulatě-

mu výročí narození pokorné svaté rodačky krásná kašna v podobě erbu, v jehož centru stojí paní sv. Zdislava – léčitelka. Tentýž autor už v roce 1995 zhotovil k jejímu svatořečení nádherný reliquiář sv. Zdislavy. V křižanovském kostele stojí půvabné něžné bílé sochy sv. Zdislavy a rytíře Havla z Lemberka zachycující jejich svatební den. Jejich autorem je František Kovařík ze Svatky.

V dnešní době se naše blízká rodačka stále více dostává do povědomí věřících. V Prostřední Bečvě jsem o prázdninách nečekaně objevila moderní pěkný vzdušný kostel zasvěcený této středověké světičce. Nedávno v něm byly umístěny nové varhany, jak jsem se dozvěděla ve vysílání TV NOE. Určitě byste sami dovedli pokračovat ve výčtu míst a uměleckých děl, které sv. Zdislavu z Lemberka po staletích připomínají.

*** Marie Chalupová Veličková

Vzpomínka na posledního probošta Porta coeli

Je to neuvěřitelných patnáct let, co jsme několika auty jeli z Předklášteří a Tišnova do Róžantu na pohřeb P. Ubalda Kansyho, probošta Cisterciáckého opatství Porta coeli a převora tamního konventu, který zemřel 8. prosince 2006.

Stále mám před očima dlouhý smuteční průvod vpředu s vlajícími černožlutými prapory, pomalu se pohybující mezi poli z kostela v Róžantu na hřbitov v sousedních Ralbicích. A stejně tak mám v paměti nevšední osobnost P. Ubalda.

Už moje první setkání s ním bylo veselé. Jako čerstvý zaměstnanec opatství jsem se zúčastnil jednání se zástupci památkářů a stavební firmy, která měla opravovat střechy kláštera. Pan probošt přijel na poslední chvíli, sestry nás nestihly představit a on mě během jednání překvapil otázkou: „A vy jste tady za koho?“

Jeho nehranou laskavost, dobrosrdečnost a obětavost jsem pak mohl poznávat následující dlouhé roky. Od něj jsem se dozvěděl, jak v letech husákovské normalizace jezdil za sestrami do Porta coeli, a aby neměl problé-

my s bdělými orgány, tvrdil, že jezdí z NDR za svými tetami. Nemusím zdůrazňovat, jak byl pro sestry kontakt s ostatními cisterciáky důležitý.

Viděl jsem, jak každé prázdniny dokázal z dobrovolných pomocníků nadace Bauorden, lidí rozdílných povah, různých zkušeností, národností a věku, vytvořit bezkonfliktní, dobře pracující tým. Mnoho z nich se pak znovu vracelo nejen na další kempy, ale také jen tak na návštěvu. A s některými jsme se potkali i na pohřbu.

Ačkoliv s brigádníky celý den také fyzicky pracoval, obětavě každé ráno brzy vstával a sloužil mši svatou v konventní kapli, když bylo potřeba, zpovídal a vždy se ujal organizace všech mimořádných akcí v klášteře, jako byly sliby nebo pohřby sester. Pamatuji si, že jednou byl po náročném týdnu tak vyčerpaný, že jsem ho musel odvézt

Pohřeb Ubalda Kansyho Foto: Jan Bednář

jeho autem do domovského kláštera, kam na každý víkend jezdil za svým spolubratrem a farníky.

Byl také velmi praktický člověk, nic pro něj nebylo nemožné. Když si zařizoval svůj příbytek ve věži probošství, nastal těžko řešitelný problém, jak se dostávat do místnosti přístupné jen z prostor muzea. Z vnějšího vstupu z přízemí do patra se prostě nebylo jak dostat. Vše nakonec vyřešil složením kovového točitého schodiště, které jsme našli v úklidovém kumbále vzadu v bazilice.

Jeho jedinečnost a velikost nebyla ve vznosných slovech a myšlenkách, ale v jeho přátelském a laskavém přístupu ke všem lidem. Když mohl, tak pomohl, nerozděloval, ale spojoval.

*** Jan Bednář

Počátky kláštera Porta coeli a jeho zajištění

Klášter Porta coeli patřil vzhledem ke svým královským zakladatelům k nejvýznamnějším klášterním založením 1. poloviny 13. století. Přesto jsou jeho počátky obestřeny řadou nejasností. Vlastní zakládající listina je datována k 31. říjnu 1234, z jejího textu a z dalších indicií však vyplývá, že pouze písemně zachycuje výsledek událostí, jež proběhly již dříve.

Tyto události, bezprostředně předcházející založení kláštera, jsou uvedeny ve čtyřech listinách zvaných podle újezdu Vidžín v blízkosti obce Teplá, nedaleko Mariánských Lázní, jako vidžinské. Všechny tyto listiny byly vydány 6. února roku 1233. Týkají se poměrně složitých majetkových přesunů provedených králem Václavem I. a jeho matkou královnou Konstancií na straně jedné a řady premonstrátů a německých rytířů na straně druhé. Z jedné z nich je patrné, že v době, kdy byla vydána, již královna Konstancie opustila záměr zřídit nový klášter v Praze a rozhodla se pro Tišnov, který se zde objevuje v historických listinách vůbec poprvé, a to jako Tusnowic. Královna zde uvádí, že zřídila na Moravě v místě, které se nazývá Tišnov, sestřám náležité bydliště. Z toho vyplývá důležitá skutečnost, a sice že klášter Porta coeli existoval již před datem sepsání listiny v únoru 1233. Jeho založení je tak nutno klást do roku 1232, pravděpodobně do letních měsíců. Dřívější termín je nepravděpodobný, protože v roce 1231 se ještě horečně jednalo o získání místa pro konvent v Praze.

Konstancie postupně vynaložila na stavbu kláštera velkou část svého majetku. Jak vyplývá z výše zmíněné zakládací listiny z roku 1234, věnovala Porta coeli při jeho založení ze svého vdovského majetku v břeclavské provincii vesnice Čejč a Kopanice, z dalšího majetku pak ještě Knínice (dnes Veverské). Od markraběte Přemysla konvent dostal Jihlavu s mýtem a společně s ní 19 vesnic, které k Jihlavě příslušely, mezi jinými i Brtnici, Bransouze, Dolní Smrčné, Panskou Lhotu, Uhřínovice a Příseku a k tomu další tři vesnice odjinud, mezi nimi i Věmyslice. Při svém založení tak měl tišnovský klášter jmění velkého rozsahu. Vedle Tišnova, který byl zeměpanským majetkem, to bylo ještě 25 dalších vesnic. Hned v následujícím roce 1235 markrabě Přemysl daroval Porta coeli

ves Lomničku, kterou pak měl klášter v držení po celou dobu své existence.

Vedle majetkové nadace obdržel klášter Porta coeli od Přemysla také řadu svobod a výsad. Především byl jeho majetek osvobozen od jakýchkoliv daní, cel a dávek. Bylo zakázáno požadovat na jeho poddaných, aby opravovali nebo stavěli hrady anebo se účastnili válečných výprav. Výsady dostal klášter i z hlediska uplatňování trestního práva. Nakonec byl osvobozen od povinnosti poskytovat jakékoliv služby světským knížatům.

Přesné informace, jak vlastní budování postupovalo, sice nemáme, ale z historie existuje řada dokladů o tom, jak takové zakládání probíhalo. Velmi podrobně jsou např. doloženy počátky kláštera ve Žďáře n. S., kde mnišská komunita bydlela nejprve dva roky v dočasných útulcích ve vsi poblíž a pak dalších devět let v prozatímním dřevěném klášteře v těsné blízkosti budované stavby.

Existenci takových provizorních budov pro řeholnice a stavitele Porta coeli skutečně potvrdily archeologické výzkumy v prostoru nádvoří před bazilikou, v místech bývalé kaple sv. Kateřiny, jejíž stavbu lze datovat k samotným počátkům kláštera. Stavba kaple zasáhla objekty, které stály na jejím místě již dřív, což znamená, že toto místo bylo osídleno již před založením kaple a zmíněné objekty mohly být pozůstatky po původních dřevěných provizoriích, které se vzhledem k omezeným možnostem budovaného kláštera musely od počátku nacházet v jeho centru.

Prostorná kaple sv. Kateřiny, nacházející se na nádvoří, snad byla vůbec nejstarší klášterní stavbou. Byla to jednolodní stavba s pětibokým uzávěrem osmiúhelníku o rozměrech 14 × 7 m. Mohla sloužit, tak jako je to známo i z jiných klášterů té doby, jako prozatímní kostel před dokončením stavby hlavního chrámu.

Kaple zůstává pro archeology i historiky záhadou, neboť za dobu bezmála

550 let, po kterou stála – byla zbořena krátce před zrušením Porta coeli v roce 1782 – se nám o ní nedochoval ani jediný písemný záznam. Vyskytuje se pouze na dvou vyobrazeních z 18. století a vlastně jediné díky prvnímu z nich z r. 1727 od C. J. Wokauna se dovídáme její patrocinium. Dochoval se z ní tympanon s údajným vyobrazením královny Konstancie a insigniemi cisterciáckého řádu, který se nachází v lapidáriu kostela a jehož rozměry přesně odpovídají zjištěnému vstupu kaple.

Důležitým mezníkem v dějinách kláštera se stalo jeho potvrzení papežem Řehořem IX. v roce 1235. Ve slavnostní listině se poprvé objevuje Železná, zapsaná jako „Selesna“. Papež potvrdil Porta coeli všechny výsady udělené zakladateli a obdařil je také výsadami duchovními, takže se stal církevním subjektem zcela nezávislým na světské či duchovní vrchnosti.

I v následujících letech zůstával konvent v popředí zájmu českého panovníckého rodu a církevních autorit. Královna Konstancie se v tišnovském klášteře zřejmě natrvalo usadila a často zde pobýval i markrabě Přemysl.

V roce 1238 král Václav I. potvrdil Porta coeli všechny majetky a schválil udělená práva. Některé vesnice v okolí Jihlavy si pravděpodobně kvůli těžbě stříbra v této oblasti vzal do svého držení a klášteru věnoval vesnice jiné, mezi nimi i Drásov a Všechovice.

Uvedené dary i královské a papežské schválení umožnily rychlý rozvoj, čímž se v průběhu několika let začalo rozmáhat mimořádné dílo nebývalé krásy a duchovního významu.

*** Jan Kos

Foto: Veronika Mičulková

Adopce na dálku

Na začátku roku 2018 se naše tišnovská farnost rozhodla adoptovat dítě z rozvojové země a tak mu dopomoci ke vzdělání.

Výběr „vhodného“ adepta dostala za úkol moje třída v náboženství, děčka od 5. do 9. třídy, která se učí na faře. Arcidiecézní charita Praha má program Adopce na dálku, do kterého jsme se tedy i my zapojili. Zvažovali jsme, zda vybrat holku či kluka, z které země, v jakém věku...

Děti se nabízelo opravdu hodně, takže výběr nebyl vůbec jednoduchý, a hlavně – cítili jsme velmi velkou zodpovědnost!

Nakonec jsme vybrali děvče Esther Phiri, které se narodilo v roce 2009 a pochází z města Mwendachabe v Zambii. V roce 2018 byla právě ve 3. třídě. Esther má ráda matematiku, kreslení, míčové hry, je kamarádká, ráda by byla učitelkou. Do školy chodí pěšky s kamarády 3 kilometry!

Má ještě dva sourozence, rodiče pracují jako rolníci, pěstují především kukuřici a arašídny, chovají kachny. Rodina je křesťanská, každou neděli chodí do kostela. Rodina je ohrožená, nemohou si dovolit dvě jídla denně kvůli úrovni nezaměstnanosti v Zambii. Peníze mají jenom tehdy, když prodají zemědělské produkty, vaří na dřevě,

v noci svítí svíčkami. Spí v domě z nepálených cihel s doškovou střechou, na rákosové rohoži, o příkrývkou se dělí...

To si asi nikdo z nás neumí vůbec přestavit, natož děti!

Nicméně naši Esther každý rok po Vánocích posíláme 8 000 Kč, které se během vánočních svátků vyberou do tzv. černouška. Tyto peníze pokryjí náklady na výuku, pomůcky, jídlo ve škole. Pokud chceme, aby si mohla pořídit i něco jiného, mimo školu, musíme se předem domluvit s Charitou. Tímto způsobem jsme její rodině dopomohli k nákupu železných ploten k opravě střechy a nových matrací pro děti.

Většinou tak 4× do roka si vzájemně vyměníme dopisy, dostáváme fotky a obrázky. To všechno můžete najít na zadní nástěnce při vstupu do kostela.

*** Hana Štěpánková

Ekumenické okénko

Naše farnost v rámci ekumeny spolupracuje se třemi dalšími denominacemi, které působí v Tišnově. Jsou to: Církev adventistů sedmého dne (ČASD), Českobratrská církev evangelická a Církev československá husitská. V této rubrice naleznete informace ohledně těchto církví a ekumenické spolupráce.

Ekumenická bohoslužba:

Společná bohoslužba naší církve a výše uvedených tří církví se konala 12. 1. večer v Tišnově v Modlitebně ČASD. Do jednotlivých částí této bohoslužby se zapojili zástupci všech církví. Rovněž zazněly krásné chvály, zpívané bratry a sestrami od adventistů. Po bohoslužbě jsme se pak všichni sešli při občerstvení a rozhovoru v horní místnosti modlitebny.

Ekumena a synod:

V průběhu Synodního procesu se jedna z pracovních skupin zaměřila i na téma ekumeny. Tato skupina se sešla čtyřikrát a výsledkem setkání jsou vstupy pro farnost, pro biskupství a také vznik ekumenického společenství, které se schází každých 14 dní ve středu v 18:30 na faře a společně čte Bibli (nyní Markovo evangelium) a rozjímá a modlí se nad ní. Další zájemci jsou vítáni, informace o termínech setkání naleznete v Perspektivě.

Ekumenická modlitba za mír na Ukrajině:

V pondělí 28. 2. v 18:30 proběhla v Tišnově u Pomníku obětí komunismu ekumenická modlitba za mír na Ukrajině. Sešlo se nás několik desítek, přítomni byli také faráři a kazatelé ze všech výše uvedených církví. Zapálili jsme svíčky u pomníku, společně jsme zpívali písně a modlili se za mírové řešení na Ukrajině, za Boží ochranu pro všechny oběti konfliktu a za obrácení srdcí agresorů.

Bohoslužby a kontakty:

Církev adventistů sedmého dne:

- Čas a místo bohoslužby: sobota v 9:30, Modlitebna ČASD, Procházkova 427, Tišnov
- Kontakt: Vladimír Kaleta B.Th., 775 789 014, vkaleta@casd.cz

Českobratrská církev evangelická:

- Čas a místo bohoslužby: neděle v 10:30, rovněž Modlitebna ČASD, Procházkova 427, Tišnov

- Kontakt: Mgr. Ing. Martin Horák, Th.D., 605 437 376, martin.horak@evangnet.cz

Církev československá husitská:

- Čas a místo pastorační návštěvy: úterý odpoledne, nemocnice Tišnov. Je však možno domluvit si setkání s paní farářkou i v jiném místě Tišnova, např. v místě bydliště členů této církve.
- Kontakt: Ing. Mgr. Iveta Hušková, 731 446 476, iveta.huskova@volny.cz

Prosba o ekumenickou pomoc:

Milí farníci, pokud byste měli ve svém okolí nějaké známé z uvedených církví, kteří nepracují nebo dojíždějí na bohoslužby do Brna, předejte jim prosím informaci o dění v jejich církvích v Tišnově.

*** Radka Svobodová

Farnost Veverská Bítýška

Kořeny současné farnosti se nacházejí v lokalitě nazývané „na Veveří“, většinou čtenářů se určitě vybaví zeměpanský hrad stejného jména a kaple Matky Boží. Název lokality pochází opravdu od velkého množství zde žijících veverka. Kaple Matky Boží stojí na svém místě více než 850 let a byla farním kostelem pro okolní obce. V letech 1220 až 1230 byl purkrabím na hradě pan Přibyslav, otec svaté Zdislavy, a ona sama zde také pobývala a účastnila se bohoslužeb v kapli. Kolem roku 1345 získala kaple deskový obraz Panny Marie s Ježíškem, dnes nazývaný Madona z Veveří. Obraz byl v restitucích vrácen farnosti a od března 2016 je vystaven v Diecézním muzeu v Brně na Petrově. Muzeum má otevřeno každý den kromě neděle.

V kapli na Veveří není zaveden elektrický proud ani vodovod, ani jiné civilizační vymoženosti, z toho důvodu bývá kaple pro turisty otevřena pouze v letních měsících. Poutí slavíme v neděli nejbližší slavnosti Nanebevzetí Panny Marie, letos to bude 14. srpna. Před Vánocemi se scházíme o adventních sobotách (tedy 3×) ke mši svaté se zpěvem rorátů. Mše začíná v 7 hod, ještě za tmy, pouze za svitu svící a lampiček, které mají účastníci bohoslužby v rukou. Konec mše je již po rozednění, a domů se tak rozcházíme za světla. Úžasný zážitek, přijďte ho také prožít.

Další lokalitou, která stojí za návštěvu, je křížová cesta u Chudčic. Na vrcholu kopce stávala také kaple, tu se ovšem nepodařilo zachránit a v době vlády císaře Josefa II. byla zbořena. Místní sedláci o něco později na tento stav reagovali tak, že nechali vystavět podél cesty, která vedla z Chudčic ke zbořené kapli, 14 zastavení křížové cesty. Vzniklo tak unikátní dílo, které přímo vybízí k tomu, aby se člověk při procházce lesem modlil. Naše farnost se schází k pobožnosti křížové cesty vždy na Květnou neděli odpoledne, letos to bude 10. dubna. Můžete se připojit, budete vítáni.

Pokud jde o současný život farnosti, je hodně poznamenán pandemií covidu. Hodně aktivit bylo omezeno, některé se zastavily úplně. Doufáme, že se je podaří oživit. Záměrně jsem zmínil to, co funguje i nyní a kde bychom se mohli setkat.

*** *ThLic. Marek Hlávka*

Kaple Matky Boží

Foto: archiv farnosti Veverská Bítýška

Farní kostel svatého Jakuba Staršího

Foto: archiv farnosti Veverská Bítýška

Tři kříže

Foto: Veronika Mičulková

Pečujeme doma

Každý máme rád svoje blízké, svůj domov, svoje zázemí a chceme zůstat ve svém rodinném prostředí i tehdy, když už vše nezvládáme a potřebujeme pomoc. Z velké části nacházíme řešení právě u svých blízkých, kteří nám dokážou v mnoha věcech pomoci. Ale často ještě chodí brzy ráno do práce a vrací se odpoledne či večer. A jak vyřešit to, kdo mi pomůže se vstáváním, obléknout se a nasnídat? Kdo mi pomůže s umytím a hygienou apod.?

Vhodným řešením může být charitní Pečovatelská služba. Pečovatel/ka přijede autem až k domu člověka, který má službu sjednanou. A zde mu pomáhá s tím, co skutečně nezvládá sám. Může pomáhat s přípravou snídaně. Se vstáváním a obléknutím. S mytím v koupelně nebo i na lůžku. S pohybem po domácnosti nebo i na lůžku. S přípravou oběda a podáním jídla až do úst, včetně pití. S přesazením na WC, případně výměnou in-

kontinentních pomůček (pleny, vložky) apod.

Pečovatelkou službu může kontaktovat i sám člověk, který ji potřebuje, nebo jeho rodina či blízcí. Na základě kontaktu provede sociální pracovník v domácnosti sociální šetření (= návštěva, při které se dohodne vše potřebné). Po podpisu smlouvy již v dohodnutých časech dochází pracovníci služby do domácnosti daného klienta. Další informace o službě a kontakty najdete na webových stránkách Oblastní charity Tišnov.

*** Lenka Sodomková

Foto: Oblastní charita Tišnov

Foto: Oblastní charita Tišnov

Služebníci Ježíšova Velekněžského Srdce

Služebníci Ježíšova Velekněžského Srdce (SJVS) jsou společenstvím laiků, řeholníků a kněží, kteří se modlí za kněze a obětují za ně rovněž své každodenní těžkosti a bolesti. Název společenství vychází z Ježíšova přání nazývat služebníky svými přáteli a zároveň odkazuje na náš vnitřní postoj říkat Ježíši v této službě svým životem: "Dělej si se mnou, co chceš!"

K osvědčeným formám modlitby služebníků patří modlitby z brožurky SJVS, modlitba růžence či novén. Nejhlubší modlitbou Služebníků je pak odevzdání všeho, co přichází, Božimu Srdci v obět za kněze s tím, že vše ostatní, na čem mi záleží, bude Pán opatrovat.

SJVS vzniklo v roce 2008 v návaznosti na celoživotní touhu voršilky Stanislavy Ernstové (1891–1968) po založení takového společenství. Duchovním otcem Služebníků se stal kardinál Tomáš Špidlík (1919–2010),

z jehož odkazu společenství stále čerpá. Patronát nad SJVS má Centrum Aletti, které vzniklo z podnětu kardinála Tomáše Špidlíka v roce 1992 v Římě a brzy nato i v Olomouci. Nositelkou charismatu Matky Stanislavy v nynějším SJVS se stala sestra Kateřina Klosová.

Přestože SJVS vzniklo teprve nedávno, má již kolem 5000 členů, kteří mají možnost pravidelného setkávání na mnoha místech České a Slovenské republiky včetně Tišnova a míst v jeho okolí (např. Malhostovic, Lažánek a Brna). Služebníci každý měsíc dostávají poštou nebo e-mailem aktuální informace a slovo k rozjímání. Osmkrát ročně se rovněž konají duchovní obnovy, jichž se služebníci mohou zúčastnit.

V Tišnově má SJVS více než 100 členů, kteří se scházejí k adoraci za kněze vždy první čtvrtek v měsíci v 18:00 v kostele sv. Václava.

Foto: Služebníci Ježíšova Velekněžského Srdce

Pokud byste měli rovněž zájem se zapojit do SJVS a svou modlitbou a obětí podpořit kněze, kontaktujte prosím paní Miladu Halouzkovou (603 455 463) nebo Radku Svobodovou (602 100 581).

*** Radka Svobodová

Svatý týden

Milé děti,

na začátku března jsme vstoupili do postního období. Je to doba, kdy se připravujeme na největší křesťanské svátky roku. Snažíme se něco si odříct, lépe plnit to, co máme dělat, ostatním pomáhat a z toho, co si odřekneme, dát něco těm, kdo toho moc nemají.

Proč to všechno?

Protože Pán Ježíš nám dal všechno, umřel za nás na kříži, abychom my mohli žít.

Na to všechno budeme vzpomínat hlavně v posledním týdnu postního období – **ve Svatém týdnu**.

Na **Květnou neděli** průvodem s kočičkami slavíme, jak Ježíš na největší židovské svátky vjel na malém oslíku do Jeruzaléma, kde bylo hodně lidí, kteří měli radost, že ho vidí. Svlekli své pláště, položili je na cestu, nalámali palmové ratolesti, mávali jimi a volali: „Požehnaný, jenž přichází ve jménu Páně. Hosana na výsostech.“

Ježíš dobře věděl, že ho velekněží chtějí zajmout, když bude v Jeruzalémě, a že bude muset zemřít. Na **Zelený čtvrtek** tedy bude vzpomínka na to, jak Ježíš s apoštoly slavil večeři na rozloučenou. Svěřil jim při ní, jak moc je miluje. Na znamení své lásky jim rozlámal chléb a řekl: „Vezměte a jezte, toto je moje tělo.“ Potom vzal kalich s vínem a řekl: „Vezměte a pij-

te z něho všichni. Toto je kalich mé krve, která se za vás prolévá. To dělejte na mou památku.“

Po večeři odešel na Olivovou horu do Getsemanské zahrady. Tam byl Ježíš velmi smutný, protože věděl, co ho čeká. Později za ním přišel apoštol Jidáš, který ho zradil a označil polibkem. Spolu s ozbrojenci Ježíše zatkli a odvedli ho k veleradě.

A to už jsme u **Velkého pátku**.

Ježíše vyslyšeli velekněží, potom Pilát – místodržitel římského císaře. Velekněží a ostatní židé chtěli, aby Pilát Ježíše odsoudil, protože tvrdili, že se rouhá Bohu. Takže jim Pilát vyhověl. Dal Ježíše spoutat, nechal ho zbičovat a vojáci mu nasadili na hlavu trnovou korunu.

Potom mu vojáci naložili na rama kříž, který si měl vynést na kopec Golgotu, kde měl být ukřižován.

Ježíš byl zesláblý, a proto znovu a znovu padal pod křížem. Potkal na své křížové cestě svoji maminku, dobrou ženu Veroniku, která podala Ježíšovi roušku, aby se utřel, plačící ženy a vojáci donutili rolníka Šimona, aby Ježíšovi pomohl nést kříž.

Nahoře na Golgotě vojáci svlekli Ježíšovi šaty a přibili ho na kříž.

Tam Ježíš umíral asi 3 hodiny, trpěl velikými bolestmi a i tehdy pomohl člověku z vedlejšího kříže, který litoval toho, co udělal, a prosil Ježíše, aby na něho pamatoval. Také řekl apoštolu Janovi, aby opatroval jeho maminku.

Když Ježíš umřel, chrámová opona se roztrhla a všichni si uvědomili, že

Foto: Tomáš Burian

to byl Boží Syn. Přátelé sňali Ježíšovo tělo z kříže a uložili je do skalního hrobu a před vchod přivalili těžký kámen.

Na **Bílou sobotu** si budeme připomínat, že Ježíš ležel v hrobě.

A od této chvíle to už bude jen veliká radost – **Velikonoční neděle**.

V noci na neděli slavíme to, že ženy šly časně zrána k Ježíšovu hrobu pomazat jeho tělo vonnými oleji a našly hrob prázdný. Spatřily anděla v bílých šatech a ten jim řekl úžasnou zprávu: „Nebojte se! Víím, že hledáte Ježíše, toho ukřižovaného. Není tady. Vstal z mrtvých.“

Tak to byl tedy **Svatý týden**.

Ještě potom se zmrtvýchvstalý Ježíš ukazoval apoštolům, učedníkům a ženám a jedl s nimi. Kladl jim na srdce: „Jděte do celého světa a získávejte mi všechny lidi za učedníky. Křtíte je ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. Vyprávějte jim o mně a o všem, co jsem vám říkal. A nezapomeňte – i když mě nebudete moci vidět, jsem pořád s vámi. Až do konce světa.“

*** Ivana Šmardová

Life4G v Tišnově?

Asi se ptáte, co Live4G je. A k tomu, abych Vám mohl představit vizi, kterou tato skupina má, musím začít její historií.

V létě roku 2018 se na faře v Osově Bítýšce konal první diecézní ministrantský tábor pořádaný bohoslovci naší diecéze. Na tomto táboře se nám podařilo něco, v co nikdo z nás pořádkajících ani nedoufal. Třicítka mladých ministrantů z celé naší diecéze se na táboře vlastním způsobem dotkl Bůh. Vše samozřejmě nebylo díky nám, ale díky Bohu.

Po nějakém čase a po tom, co se celá myšlenka tábora opakovala v násle-

dujícím roce, dospěli někteří z organizujících k touze Boha v živé podobě přivést i k ostatním věřícím.

Započal tak projekt Live4G, tedy živě pro Boha nebo také parafráze Bůh je živý.

Tato myšlenka postupem času přerostla v projekt, na kterém se podílí pár desítek lidí, kteří vytvářejí obsah na sociálních sítích pro všechny věkové kategorie, a nejen to. Vždy jednou za měsíc vyjede Live4G a její přátelé do jedné z farností v naší diecézi a pořádá tam chválový večer. Tedy večer plný modlitby chval prostřednictvím hudby. V prosinci navštívili i Tišnov. Jak jsem ale již zmínil, Live4G není jen kapela, je to projekt, který se po-

hybuje na sociálních sítích a touží přivádět živého Boha ke všem, kteří tyto komunikační platformy užívají. Pokud vás tato myšlenka zaujala, doporučuji navštívit Instagram, Facebook i YouTube Live4G a zjistit, zda něco z jejich obsahu nebude přínosem i pro vás!

*** Jan Bednář

Foto: youtube Live4G

Táborový teambuilding na Velkém Újezdě

Skupina vedoucích pro letošní farní tábor se nám rozrostla o sedm nových členů, proto jsme se rozhodli využít pololetní prázdniny a užít si společný prodloužený víkend na faře ve Velkém Újezdě.

Hned po příjezdu jsme se rozdělili do čtyř skupin, v rámci kterých jsme mezi sebou soutěžili. Jednotlivé aktivity byly velmi pestré, vařili jsme na kotlíku, prozkoumali opuštěný statek, vymýšleli hry pro děti a rovnou je zkoušeli hrát a mnoho dalšího.

Modlitby byly různého typu, pro mnohé nově i ve formě Lectio divi-

na. O své mnohaleté zkušenosti s pořádáním táborů pro děti se s námi přijel podělit br. Štěpán Jirka Novák z kláštera v Nové Říši. Mohli jsme se zúčastnit animované mše svaté, kde jsme si vyzkoušeli ministrování, zpívání, promítání textu písniček a čtení formou scénky.

Prodloužený víkend nám přinesl mnoho nových zkušeností a inspirace, které určitě využijeme při pořádání táborů a dalších akcí nejen pro děti.

*** Jiří Halouzka

Akce pro děti a mládež úzce spjaté s naší farností:

- 20.–22. 5. 2022 Víkendovka pro děti (1.–9. třída)
- 27.–29. 5. 2022 Příprava na tábor na Velkém Újezdě pro táborové vedoucí
- 11.–12. 6. 2022 You Dream We Run v Blansku (charitativní běh)
- **18. 6. 2022 Děkanátní setkání mládeže v Tišnově**
- 2.–12. 8. 2022 Farní tábor pro děti ve Velkém Újezdě (1.–9. třída)

Další mládežnické akce v okolí:

- 5.–8. 5. 2022 Studentský Velehrad (celostátní setkání vysokoškoláků s přednáškami, koncerty, workshopy, diskutování o vztazích, povolání, víře..)
- 6.–7. 5. 2022 Konference Revival v Brně (chvály,..)
- 24.–26. 6. 2022 Festival Kefasfest v Dolních Kounicích (koncerty, workshopy, divadlo, přednášky,..)
- 10.–17. 7. Goodways (závod ve dvojicích – dobrodružné cestování s plněním výzev, děláním dobrých skutků, snahou utratit co nejméně..)
- **9.–14. 8. 2022 Celostátní setkání mládeže v Hradci Králové (14–26 let)**
- 21. – 27. 8. 2022 Mamre týden v Osové Bítýšce (téma tábora: Sedm statečných, věk 14–19 let) – více info v minulém čísle zpravodaje

Pozvánka

Zveme mládež (14+) na děkanátní setkání mládeže, které se uskuteční v sobotu 18. 6. 2022 od 13:00 v Tišnově. Více informací již brzy na webu, sociálních sítích a v Perspektivě tišnovské farnosti.

Ples mládeže

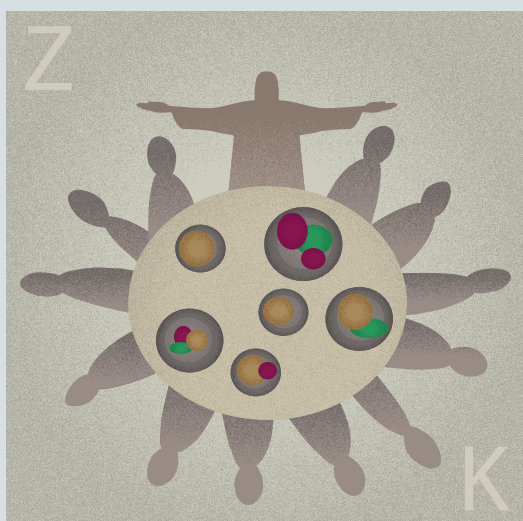
V pátek 21. ledna pořádalo Diecézní centrum mládeže v Brně ples, kterého se zúčastnila i mládež naší farnosti. Ples byl zahájen mší svatou, kterou jsme bohužel nestihli, a přijeli jsme, až když byl tanec v plném proudu. Akce proběhla v sále Milosrdných bratří, který původně sloužil jako kostel, ale po rekonstrukci se změnil v prostory zaměřené na kulturní a společenské akce. Hudbu zde zajišťovala kapela CCA GANG, která hrála jak klasické písně k poslechu, tak i skladby určené k tanci. Je nutno ocenit, že organizátoři vždy nejprve poradili, co se na danou skladbu tancuje. V závěrečné části plesu byla vyhlášena tombola, ve které bylo jednou z hlavních výher setkání s otcem biskupem. Všichni jsme si ples užili a mrzela nás jenom zřetelně nízká účast způsobená vládními opatřeními ve spojitosti s covidem.

*** Ondřej Cacek

NA OBRÁZČÍCH JSOU ZOBRAZENY VELIKONOČNÍ UDÁLOSTI.
KDYŽ JE SESTAVÍŠ VE SPRÁVNÉM ČASOVÉM POŘADÍ, DOSTANEŠ POSELSTVÍ VELIKONOC.

PŘÍBĚHY K OBRÁZKŮM SI MŮŽEŠ PŘEČÍST V BIBLI.

Cesta světla

Zpravodaj farnosti Tišnov a Předklášteří

- **Redakce:** Veronika Mičulková, P. Josef Rybecký, Marie Sendlerová, Aneta Straková, Radka Svobodová
- **Korektura:** Marie Chalupová Veličková, Pavlína Lázníčková, Vladimír Krátký
- **Grafická úprava a sazba:** Adam Blažke • **Tisk:** Tiskárna AMG s.r.o.
- **Kontakt:** b.vitam@post.cz • **Určeno výhradně pro vnitřní potřebu farnosti • Neprodejné.**

